

Nummer 11 - 26 sid 7

Ur Föreningen för byggnadskulturs stadsvandringssguide.

1 SVEAMAGASINET

1 Hovslagareg 1. Invigt 1893
Huset är byggt efter den tidens ideal. Enligt "byggnadsstadgan för rikets städer" fick man, 1893 ha avskurna hörn. Idag fastighetsförmedling och bostäder.

2 KAVALJEREN

2 Västerlångg 20. Invigt 1904
Restaurangen som låg här var känd för sin förnämliga träinredning signerad av Eric Rafael Rådberg, se sid 7 och 9. Idag privatägt.

3 NORDENFELDTSKA

3 N Hamng 8. Invigt 1771
Hertig Karl lät bygga Kungsgården på 1570-talet. Regina Nordenfeldt byggde nuvarande stenhus på den äldre källarvåningen, se sid 8 stadsvandring. Stadens äldsta stenhus. Idag privatägt.

4 RÅDHUSET

4 Kungsg 25. Invigt 1805
Det gamla rådhuset ödelades vid en brand år 1777. Ritningarna till det nya rådhuset är signerade och godkända av Gustaf IV Adolf. Slottsbyggmästaren Isak Rosén byggde huset. Idag tillfällig stabsplats åt A9.

5 MORABYRÅN

5 Kungsg 32. Invigt 1895
Byggnaden byggdes som förvaltningsbyggnad för Mora-Venerns och Ö. Värmlands järnvägar. (Här bygdes en av Sveriges första järnvägar). Invändigt är byggnaden originell. Taket av glas omges av en vacker målad list. Idag Kommunalarbetsförbundet.

6 TINGSHUSET

6 Kungsgatan 19. Invigt 1883
Byggs som Ölme, Visnums och Våse härads tingshus. Måleriarbetena har bla Karl XV:s valspråk, "Land skall med lag byggas", som står att läsa i fonden på tingsalen. Idag privatägt.

7 GAMLA SPARBANKEN

7 Kungsg 21. Invigt 1893
Banken, byggde eget och sa "...finge fastigheten ett värdigt utseende skulle den bli en prydnad för samhället ..." Idag restaurang och bostäder.

8 SOCKERLOTTET

8 N. Staketg 8. Invigt 1892
Huset byggdes ursprungligen som kyrka av baptistförsamlingen. Byggnaden har genomgått en omfattande renovering och ombyggnation till dagens hotell.

9 WALLNERSKA VILLAN

9 Prästg 28. Invigt 1893
På världsutställningen i Paris 1889 fascinerades trafikchef J. J. Wallner av den svenska paviljongen, som väckte uppmärksamhet. När han kom hem beslutade han att hans hus skulle bli en kopia av utställningspaviljongen i Paris. Idag privatägt. Huset är känt från TV.

10 FRÄLSNINGSARMÉN

10 Spelmansg 23. Invigt 1896
Ödelades vid branden 1893 och återuppbyggdes. En mycket speciell byggnadsstil som frälsningsarmén hade med sig från England. Det var den medeltidsinspirerade skotska stilen. Ägs fortfarande av frälsningsarmén och är bl a café.

UPPTÄCK KRISTINEHAMN PÅ EGEN HAND

Kliv in i historien på egen hand, via skyltar, quest, en folder eller få tips av personalen på turistbyrån. Guidade stadsvandringar finns också se sid 8.

TAGGA
DINA BILDER
#visitkristinehamn

1300-talet

Bro var mötesplatsen, på Riksvägen mellan Sverige/Norge

1570-talet

Hertig Karl anlade hytta o hammar-smedja vid marknadsplatsen Bro

1642

Kr-hamn får stadsprivilegier av drottning Kristinas förmyndarregering

1730-1850

Världsmarknadspriset på järn bestäms i Kr-hamn

1850

En av Sveriges första järnvägar byggs mellan Sjöändan och Kr-hamn

23 GAMLA STAN

Stadsvandring på egen hand. Start: Södra Torget. Broschyr finns på turistbyrån.

23 QUEST

Följ med på en tidsresa tillbaka till första halvan av 1800-talet. Livet i Kristine-

hamn är en digital tipspromenad som tar dig tillbaka till den tid då Kristinehamn var centrum för Bergslagens järn och träexport. Det spelar ingen roll vilken skylt du väljer att börja med, scanna Qr-koden, ta dig hela rundan runt och se hur många rätt du får. Lycka till!

11 TRÄDGÅRDSGATAN

1700-tals atmosfär.

12 KRUKMAKERI HEMJORD

Gamla Kyrkogatan 15
Nya Bazaren byggdes 1893. Idag butik, café och krukmakeri.

13 DAPHNE

Rådhusparken, Kungsg 25
Skulptur av Eric Rafael Rådberg.

14 VÅGBRON

Bron mellan Västerlångg 20-22
Bro från 1875 som ligger nära järnvägen.

15 JÄRNVÄGEN

Vågparken
Gamla järnvägen. Järnmalm vägdes på vägen och skeppades vidare över Väneren.

16 GALEASEN MATHILDA

Vågparken
Miniatyren av Axel Broströms första skepp (1865). Han startade sedan Broströmskoncernen i Göteborg. 1965 hade koncernen 1/3 av Sveriges hela handelsflotta.

17 MASTMAGASINET

Södra Hamng 5
Återuppbyggt efter brand. Här vinterförvarades skeppens master. Nu restaurang med uteservering.

18 LEV VACKERT

Inrednings- och presentbutik i Kr-hamns äldsta trähus, från 1600-talet, hitflyttat från Vålön.

19 KVARTERET VÅGEN

Södra Hamng, Hovslagareg
Kvarteret var en viktig plats för handel och sjöfart.

20 KRISTINEHAMNS HISTORISKA

Södra Hamng 1A.
Stadshistoriskt museum där du bl a kan se en basutställning om Kristinehamns historia, en film om järnets väg och tillfälliga utställningar, s 8.

21 RETROVÅGEN

Hovslagaregatan 2A
Retro och delbutik i ett uthus från 1800-talet.

22 WAHLUNDS-GÅRDEN

Västerlånggatan 22
I denna 1800-tals byggnad finns Bildarkivet med över 500 000 gamla bilder från Kristinehamn.

23 SÖDRA TORGET

Stadskärnan har nästan samma form som på 1600-talet. På torget har marknaderna hållits sedan dess.

24 STADSHOTELLET

Kungsgatan 27
Byggår 1878. Arkitekt Axel Kumlien. En av landets förmåsta festsalar.

25 FRÖDINGHUSET

Nya Kyrkogatan 5
Gustaf Fröding bodde i i detta hus i 13 år. I dag privatägt.

26 KRISTINEHAMNS KYRKA

Södra Kyrkogatan 3
Invigdes 1858 och har ett intressant eget museum på koraläktaren.

TORGPUMPEN

"Pumpen frusar, vattnet brusar dovt och rusar i en så

Mitt i torgets solsken solar

sig en skock av kjolar och med bytta, hink och flaska

pigor komma, pigor gå karringar i tofflor traska och med bara fötter kyttä töser små

Sladder, slammer

av madammer

fjas och fniss av barn och pigor

och som gigor,

horn och lurar

skvallerkurar

föra oljud hela dan.

Gud bevara stan".

GUSTAF FRÖDING

Dikten tros ha sitt ursprung från pumpen som fanns på Södra torget när Gustaf Fröding bodde i Kristinehamn 1867 - 1881. Byggnaden finns fortfarande kvar.